

Toont deze nieuwsbrief zich niet volledig,
klik dan hier om de internetversie te openen.

Nieuwsbrief 5 Januari 2022

Foto - Bill de Kimpe

Vrijwilligers: Harry van Huut, René Versluis, Rob Tol, Jan Willem Cleijpool en ambassadeur Gerard Cox.

Gelukkig en gezond 2022!

Het wordt voor ons een spannend jaar, want al het streven is erop gericht om het Razzia Monument Rotterdam daadwerkelijk in 2022 te kunnen onthullen. In deze editie leest u over de vorderingen en de activiteiten die recent zijn gestart. Uiteraard is er ook weer aandacht voor razzia slachtoffers en onze vrijwilligers.

Nieuwe opzet nieuwsbrief

In het nieuwe jaar starten we met een aangepaste opzet van de nieuwsbrief. U ontvangt deze daarom niet langer als bijlage, maar direct in uw mailbox. Dit biedt ons betere mogelijkheden u zo goed mogelijk te informeren en is ook een tijdsbesparing voor onze vrijwilligers.

Klik op de foto voor het volledige essay (website BKOR)

Razzia monument op de Parkkade Rotterdam

Het artistieke ontwerp is gemaakt door de Rotterdamse beeldend kunstenaar Anne Wenzel. In opdracht van Bureau Kunst Openbare Ruimte Rotterdam (BKOR) heeft kunsthistorica en onafhankelijk curator Flos Wildschut een essay geschreven over de kunstenaar en haar ontwerp.

Citaat BKOR: "Hoewel het ontwerp zich nog in een fase van ontwikkeling bevindt en de details nog verder uitgewerkt gaan worden, wordt al wel duidelijk waar het Anne Wenzel bij het herdenken van de razzia om gaat. In haar beeldengroep van keramiek staan de emoties, die de plotselinge en abrupte scheiding tussen mensen teweeg heeft gebracht, centraal. In haar grondig vooronderzoek kwam Anne Wenzel foto's op het spoor die dateren van de periode vóór de razzia. Families met vader, moeder, broers en zussen lachen naar de camera. Jonge, verliefde en getrouwde stellen poseren arm in arm. De situatie is idyllisch. De geportretteerden hebben nog geen weet van de vreselijke gebeurtenis die in de toekomst ligt besloten en die hen van elkaar zal scheiden."

Disclaimer:

De hierboven getoonde foto is een artistieke impressie op de beoogde locatie. De locatie is door de Gemeente Rotterdam gereserveerd. De uiteindelijke uitvoering van het monument kan wijzigen en is, net als de locatie, onderhevig aan de geldende vergunningsprocedure(s) van de gemeente Rotterdam.

Als 17-jarige opgepakt

Jan Coomans, momenteel 93 jaar oud, is pas 17 als hij tijdens de razzia wordt opgepakt. Hij behoort tot de jongsten die worden afgevoerd. We spreken zijn zoon Frits over de ervaringen en uiteindelijke ontsnapping van zijn vader.

Frits Coomans vertelt: "Mijn vader woonde in de oorlog met zijn ouders in de Quintstraat op Rotterdam-Zuid. Die straat waren de Duitsers op de eerste dag van de razzia, 10 november 1944, vergeten uit te kammen. De volgende dag kwamen de soldaten echter terug. Toen mijn oma de militairen op straat hoorde, keek ze door het raam naar buiten. Er werd direct op haar geschoten. Gelukkig was het niet raak, maar de gaten in de muur zitten er nog altijd."

Vanuit de Quintstraat werden de gevorderde mannen afgevoerd naar Stadion Feyenoord. Daar werden ze uiteindelijk gedwongen om in veewagens te klimmen. Daarin stonden zij hutjemutje, zo vol waren de treinen gestouwd. De deportatie duurde drie dagen waarna de trein in

Gronau (Duitsland) aankwam. Daar moest vader meewerken aan het bouwen van loopgraven. Toen hij de kans kreeg, besloot hij om met twee andere lotgenoten te vluchten.

Bombardementen

Frits vervolgt: "Na hun vlucht kwamen ze tijdens een luchtalarm in een schuilkelder ongelukkigerwijze terecht tussen een aantal leden van de Hitler Jugend. Dat betekende gelijk het einde van hun ontsnapping. Met zijn drieën werden ze vervolgens verplicht te helpen bij puinruimen. De ploeg waarin vader daarna terechtkwam werd in Aken en Keulen ingezet om gesneuvelde Duitse soldaten te verzamelen. Dat was allemaal vreselijk om te zien, maar hij vertelde me dat het leed van de kinderen van de plaatselijke bevolking het meest aangrijpend was".

Zonder papieren terug

"Op een dag", vertelt Frits, "werd pa in de chaos van de bombardementen alleen wakker. Zijn maten bleken gevlucht, dus moest hij alleen verder. Onderweg kwam hij een politiepост tegen. Daar kreeg hij onderdak en eten in ruil voor werk. Bij een volgende aanval door de geallieerden en terugtrekking door de Duitsers, is hij gaan zwerven, samen met twee andere mannen. Toen werden ze ergens opgevangen door de Ondergrondse die hen over de grens hielp. Het is hen toch gelukt om zonder papieren, na een maand of vier weer terug te keren in het dan nog altijd bezette Rotterdam."

Herdenking

"Met mijn vader was ik regelmatig aanwezig bij de jaarlijkse herdenking van de razzia in het Stadion Feyenoord. Helaas laat zijn gezondheid dat niet meer toe, maar samen ondersteunen wij het initiatief voor een monument van ganser harte."

Vrijwilliger gevraagd voor onze sociale media kanalen

Naast deze nieuwsbrief zijn wij ook actief op sociale media, zoals [Facebook](#) en [LinkedIn](#). Deze kanalen willen wij intensiever inzetten om zoveel mogelijk belangstellenden te kunnen informeren over de voortgang van de realisatie van het monument.

Wij zijn daarom op zoek naar een vrijwilliger, die ons kan helpen om de activiteiten op deze media uit te breiden. Het gaat daarbij niet alleen om het maken van een plan, maar ook de uitvoering daarvan. Goede kennis van de mogelijkheden bij het inzetten van sociale media en belangstelling voor de Tweede Wereldoorlog hebben onze voorkeur.

Misschien is het iets voor uzelf, of kent u iemand in uw omgeving die hiervoor mogelijk interesse heeft. Bijvoorbeeld uw (klein)zoon of -

dochter of een bekende.

Laat het ons per [e-mail](#) weten.

Onze partners

We zijn erg dankbaar voor alle steun, hulp en advies
welke wij van onze partners mogen ontvangen:

CBK R'DAM

Tijdens de razzia herdenking op
10 november 2021, maakte verslaggever
Marcia Tap van RTV Rijnmond een reportage
en is zij in gesprek met burgemeester
Aboutaleb en
onze ambassadeur Gerard Cox.

Klik op de foto om de reportage te bekijken (3:42 min).

Naast welkome donaties van particulieren,
zijn we ook bijzonder dankbaar voor de giften en
toezeggingen die we inmiddels van onder andere de volgende
bedrijven en fondsen hebben mogen ontvangen:

Ook doneren? Klik hier en lees hoe dat kan!

De Vergeten Razzia

We spreken Cees van der Wel, werkzaam als documentairemaker bij RTV Rijnmond. Zijn vader Piet werd als jonge weduwnaar afgevoerd via De Kuip.

Piet naar Duitsland? Geen denken aan. Hij sprong uit de trein en doolde ergens door Gelderland. Terug naar Rotterdam. Dat was het plan. Maar hij belandde, eenmaal gearresteerd, in een kamp in Assen.

Pa vertelde zijn verhaal in korte zinnen. Soms dook er een nieuw detail op. Hoe hij in dat kamp van de Duitsers voedsel pikte en eerlijk verdeelde onder zijn medegevangenen. Ik stelde vragen. Kreeg korte antwoorden. Hoe ging dat dan met die razzia? Hij probeerde het veelal weg te lachen. "Naar De Kuip, terwijl die moffen toch moesten weten dat ik Spartaan ben".

Mijn vader had geen tijd om lang stil te staan bij de oorlog. Hard werken. Niet omkijken. Morgen moest hij weer op de vrachtwagen. Jenever van Rijnbende afleveren bij alle cafés in Rotterdam.

Ik ben uit 1952. Mijn hele jeugd was die oorlog er. In klein gemaakte verhalen van mijn vader. In de zwijgzaamheid van mijn moeder. Ik werd journalist en maakte talloze verhalen over die oorlog. Dichter Leo Vroman indachtig:

**'Kom vanavond met verhalen
hoe de oorlog is verdwenen
en herhaal ze honderd malen
alle malen zal ik wenen'.**

Voor AVRO's Televizier vond ik de Amerikaanse navigator Parley Madsen. Zijn laatste wens was: Rotterdammers zijn diepgemeende excuses maken voor de fout die hij in maart 1943 maakte waardoor honderden dodelijke slachtoffers vielen in Spangen en omgeving.

Bij RTV Rijnmond zorgde ik ervoor dat rond 14 mei er bijzondere documentaires werden gemaakt over het bombardement. Over de razzia dan? Bitter, bitter weinig. Daar komt nu verandering in. Als alles lukt zoals we het hebben bedacht komt er in aanloop naar de onthulling van het monument een serie op Rijnmond: **"De Vergeten Razzia"**. De steun van Stichting Razzia Monument Rotterdam is inspirerend.

Zelf loop ik nog vaak van Het Ding bij de Bijenkorf naar Jan met de Handjes van Zadkine. Mijn vader is er allang niet meer. Bij die

wandelingen zit hij altijd op mijn schouder. Hij heeft me op die tochten beloofd ook te gaan kijken.

Klik op de afbeelding om in het archief te zoeken

Op zoek naar informatie over dwangarbeiders in Duitsland na de razzia?

Een belangrijke bron bij het zoeken naar informatie over razzia slachtoffers die als dwangarbeider in Duitsland terecht kwamen, is [Arolsen Archives - International Center on Nazi Persecution in Bad Arolsen, Duitsland](#). Dit internationale archief- en documentatiecentrum bevat informatie over slachtoffers van vervolging, dwangarbeid en genocide door Nazi-Duitsland. Sinds 2013 is het archief opgenomen op de Werelderfgoedlijst voor documenten.

Hulpvraag

Heeft u een onderwerp of wellicht historisch materiaal dat het bereiken van ons doel kan versterken of onze lezers zou kunnen interesseren? We staan open voor uw suggesties. Laat het weten en stuur ons een [mailbericht](#).

Volgende editie

De volgende editie van de nieuwsbrief verschijnt begin maart. Naast de vaste interviews met een slachtoffer en een vrijwilliger, kunnen we u dan naar verwachting informeren over:

- Vorderingen van de realisatie van het monument.
- Ontwikkelingen rond scholenprojecten.
- De beoogde documentaire.

Met vriendelijke groeten,

Razzia Monument Rotterdam

René Versluis - Voorzitter

Jan Willem Cleijpool - Secretaris en Redactie

Rob B. Tol - Public Relations en Redactie

Copyright © 2022 - Alle rechten voorbehouden

Stichting Razzia Monument Rotterdam
Culturele ANBI sinds 9 juni 2020

Donaties - ABN AMRO: NL63 ABNA 0881 346 179

Kamer van Koophandel: 77939050
RISN: 86120265

Heeft u vragen, suggesties of opmerkingen:
[Stuur ons een e-mailbericht](#)

Wilt u iets wijzigen:
[gegevens aanpassen](#) of [uitschrijven](#).

Grow your business with mailchimp